

Nr 248.

Av herr Aronson m. fl., om importtull å hö.

Vid fjolårets riksdag väcktes från vår sida motion om åsättandet av en tull å hö. Syftemålet därmed var att bereda bättre avsättningsmöjligheter för landets höskörd. Bevillningsutskottet avstyrkte och riksdagen avlog emellertid motionen, främst med stöd av vissa uttalanden från hushållningssällskapen i våra båda nordligaste län. Trots avslaget i fjol anse vi oss dock böra upptaga denna skyddsframställning även vid innevarande års riksdag. De skäl, som för ett år sedan åberopades till styrkande av skyddskravet, icke blott kvarstå i år utan ha ytterligare stärkts.

Den pågående och alltmer skärpta jordbrukskrisen är en överskottskris. Inom snart sagt alla jordbrukets grenar råda f. n. avsättningssvårigheter med sjunkande priser som oundviklig följd. I vissa fall ha dock genom regleringar — såsom i fråga om brödspannmål och socker — den svenska odlingen skänkts tryggare villkor. Andra grenar av jordbruksnäringen ha utlämnats åt jordbrukarnas egna krafter samt likaledes ställts utanför det skydd, som de övriga jordbrukstullarna förmå skänka. Hit hör bl. a. höet, varå överskott finnes särskilt i mellersta Sverige men även i en stor del av Norrland. Trots förlustbringande underpris har detta fodermedel ofta icke kunnat finna köpare utan i stället lagrats och tilläventyrs så småningom försämrats och förstörts. De påräknade fördelarna av den tullfrihet för timotejhö, som uti 1930 års svensk-tyska handelstraktat utverkades av den svenska regeringen, ha icke infriats, i det vår export trots tullens slopande undan för undan minskats. Trots de nya frakttaxorna och främst genom den s. k. Norrlandstariffens borttagande ställa sig transportkostnaderna fortfarande så höga, att de omöjliggjort eller avsevärt försvårat försäljningar till de trakter inom landet, och då i synnerhet Norrbotten, där hötillgången oftast varit otillräcklig. Tack vare frånvaron av tullskydd har inköpsbehovet därstädes fyllts genom import till förfång för den inhemska höproduktionen.

Stegringen av den finska höexporten till Sverige sades i fjol kunna förklaras av mera tillfälliga orsaker. Handelsstatistiken för år 1931 kan dock icke sägas bekräfta detta. Enligt de senaste årens officiella statistik förhålla sig import- och exportsiffrorna på följande sätt:

	I n f ö r s e l		U t f ö r s e l	
	Kvantitet Ton	Värde Kr.	Kvantitet Ton	Värde Kr.
År 1928	464	39,034	9,372	733,530
» 1929	2,212	160,509	11,620	963,980
» 1930	4,913	314,594	3,315	22,292
» 1931 (prel. uppg.)	6,804	—	1,302	—

Ovanstående siffror ge tydligt vid handen, hur utvecklingen inom vår utrikeshandel av hö visat en synnerligen ogynnsam tendens. Medan vår export trots ovannämnda handelstraktat för tiden 1929—1931 sjunkit till nära en tiondedel, har vår import samtidigt ungefär tredubblats. Å importsidan dominerar Finland, och dess andel uppgår nu som tidigare till över 90 procent av den sammanlagda införseln. Dessa siffror ange också i sin mån anledningarna till överskottet inom mellersta Sverige.

Den finska exporten till Norrbotten har som synes visat en successiv stegring. I realiteten utsäger densamma, att det finska höet lyckats undantränga det sydligare svenska fodret vid fyllandet av tillförselbehovet i vår nordligaste landsända. På sina håll har denna förskjutning försvarats såsom »en naturlig gränshandel». För vissa enstaka avlägsna delar av Norrbotten torde måhända närheten till grannlandet berättiga till en sådan uppfattning. I övrigt finna vi, med nyssnämnda reservation, ett dylikt åskådningssätt icke bärrigt, allra minst i dessa tider av handelspolitiska avspärrningar och ständigt stegrade tullrustningar. Detsamma skulle vara liktydigt med att en viss landsända så att säga avsondrades näringspolitiskt eller att en främmande macts exportintressen därstädes borde äga företräde framför vår inhemska odlings avsättningsbehov. Enligt vår uppfattning förneka sådana deklARATIONER den samhörighet med landets ekonomiska enhet, som åtminstone i dessa dagar borde kunna uppställas som ett rimligt krav. De rent faktiska uppgifterna om en naturlig gränshandel torde f. ö. upptagas med all kritik. Enligt vad som uppgivits härrör långtifrån huvudparten av det importerade höet från den närmaste belägna gränsbygden. Genom valutafallet och icke minst genom sina lägre frakt- och produktionskostnader har den finska höförsäljningen i Norrbotten underlättats och stimulerats. Samtidigt härmed har den nya svenska frakttaxan för transporter till och i Norrland, visserligen i det i och för sig lättförståeliga syftet att skydda det norrländska jordbruket från kännbar och utvecklingshindrande »sörländsk» konkurrens, försvårat för de svenska jordbrukarna att framgångsrikt tävla med Finland om avsättningen av sitt överskott på denna lokala marknad.

Även om den ifrågavarande importen motsvarar en jämförelsevis ringa del av vår totala höodling, måste det dock betecknas som en försummelse att icke i denna avsättningsfråga söka tillvarata främst vårt eget lands intressen. Den finska importen till Norrbotten torde motsvara ungefär f. n. det icke säljbara överskottet i det mellersta Sverige. I varje fall skulle detta överskott avsevärt kunna reduceras, om utfyllnaden av Norrbottens höbehov i större utsträckning förbehölles svenska jordbrukare. Ett sådant stöd åt svenska jord-

bruksintressen skulle enligt vår mening vara desto mera angeläget, som ifrågasvarande jordbrukare med hö till avsalu ofta höra hemma i Sveriges kargaste jordbruksbygder, där höproduktion ofta erbjuder den nära nog enda möjligheten till kontanta inkomster, och där jordbrukarbefolkningen i regel utgöres av mindre brukare. För dessa, som leva uti små villkor och med tilltagande penningbekymmer, skulle även det minsta statliga bistånd till förbättrade inkomstmöjligheter kunna vara till avsevärd hjälp.

Enligt vår uppfattning kan den inhemska höproduktionen endast genom införandet av en skyddstull beredas behöfligt skydd. Fördenskull återuppta vi fjolårets yrkande om en tullsats å 1.5 öre per kg som lämplig. Därigenom skulle det sörländska höet till fraktskillnadernas utjämnande kunna förvärva en ökad avsättningsmöjlighet inom den del av övre Norrland, där den egna höodlingen är otillräcklig.

På grund av vad vi ovan anført få vi sålunda hemställa,

att riksdagen för sin del ville besluta att gällande tulltaxa fr. o. m. den dag Kungl. Maj:t bestämmer måtte i nedan angivna del erhålla följande förändrade lydelse:

Statistiskt nr		Tull för 100 kg	Redovis- ningsgrund	Tulltaxans nr
122	Hö	1.50	kg/kr.	61

Stockholm den 22 januari 1932.

<i>Ernst Aronson.</i>	<i>N. E. Nilsson.</i>	<i>P. M. Olsson.</i>
<i>Nils Persson</i> i Grytterud.	<i>Edvin Leffler.</i>	<i>P. S. Hedlund.</i>
<i>Nils Holmström.</i>	<i>Karl Magnusson,</i> Skövde.	<i>Oscar Lundqvist.</i>
<i>Erik W. Ljung.</i>	<i>H. Lundström.</i>	<i>Ewald Lindmark.</i>
<i>Erik Nordkvist.</i>	<i>Nils Nilsson.</i>	<i>Karl Wirsell.</i>
<i>Emil Bengtsson.</i>	<i>Nils V. Sandström.</i>	<i>Birger Petersson.</i>
<i>Bj. Holmgren.</i>	<i>Linus Andersson.</i>	<i>Edv. Petersson.</i>
<i>Arthur Gustafson</i> i Kasenberg.	<i>Carl Larson</i> i Tönnersa.	<i>E. Eurén.</i>
<i>John Jönsson.</i>		<i>Sven Persson.</i>